

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 4 december 2018

Uw brief van:
Uw kenmerk: 113072018/AE/KAB.OV.EIGEN2018/225
Ons kenmerk: 50.249/II/PN

Betreft: klacht aangaande ééntalig document

Mijnheer de Minister,

In zitting van 23 november 2018 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend tegen Brussel Fiscaliteit omwille van het feit dat de klager een document met betrekking tot de onroerende voorheffing enkel in het Frans heeft ontvangen, hoewel hij Nederlandstalig was.

In uw brief van 17 juli 2018 deelde u het volgende mee:

“De regels met betrekking tot het taalgebruik door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in zijn contacten met natuurlijke personen, stellen dat het gewest zich in het kader van deze contacten moet bedienen van de taal van de betrokken personen (voor zover deze taal het Nederlands of het Frans is). Brussel Fiscaliteit is er dus toe gehouden om aan iedere burger een document toe te sturen in de taal “waarvan deze zich heeft bediend”.

Indien mijn diensten nog niet eerder met een burger in contact zijn geweest, wordt diens “taalrol” bepaald op basis van de gegevens die zij hierover terugvinden in een authentieke bron. Doorgaans baseren zij zich hierover op het Rijksregister. Indien de authentieke bron aangeeft dat iemand Franstalig is, dan wordt hem een aanslagbiljet in het Frans toegestuurd. Dit aanslagbiljet bevat dan de vermelding dat een Nederlandse versie kan worden aangevraagd. Indien het Rijksregister aangeeft dat de betrokkene Nederlandstalig is, dan wordt het aanslagbiljet in het Nederlands toegestuurd, met de vermelding dat een Franstalige versie kan worden aangevraagd.

Wanneer iemand aangeeft dat hij een document heeft gekregen in de verkeerde taal, wordt dit gegeven geregistreerd in de databanken, en wordt zo snel mogelijk een document in de juiste taal verzonden.”

*
* *

Brussel Fiscaliteit is een dienst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarop artikel 32 van de wet van 16 juli 1989 houdende diverse institutionele hervormingen (W. Brussel I.H.) van toepassing is.

Op grond van artikel 32, § 1, W. Brussel I.H. gebruiken de gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van het Verenigd College het Nederlands en het Frans als bestuurstaal.

Artikel 32, § 1, derde lid W. Brussel I.H. verklaart hoofdstuk V, afdeling 1, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), de bepalingen die het gebruik van het Duits betreffen uitgezonderd, van toepassing op de gecentraliseerde diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Er dient te worden verwezen naar artikel 41, § 1 SWT waarin staat dat een dienst waarvan de werkkring het ganse Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bestrijkt, voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik maakt van het Nederlands of het Frans, naargelang de taal waarvan de betrokkenen zich hebben bediend, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Wanneer de betrokken dienst de taal van de particulier kent, heeft zij de verplichting om deze taal te gebruiken (VCT 24 januari 2008, nr. 39.058). Conform de vaste rechtspraak van de VCT moeten de diensten zich inspannen om de taalaanhorigheid van de particulieren waartoe zij zich richten, te achterhalen (VCT 10 februari 1993, nr. 24.076).

Brussel Fiscaliteit is een nieuwe instelling die werd opgericht ten gevolge van een bevoegdheidsoverdracht naar het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Brussel Fiscaliteit heeft aldus niet de mogelijkheid gehad om de door de particulier gewenste taal vast te stellen op basis van eerdere contacten met deze particulier. Brussel Fiscaliteit geeft aan dat zij bij een eerste contact met een particulier zich beroept op een authentieke bron, namelijk de Kruispuntbank der Ondernemingen dan wel het Rijksregister.

De VCT stelt vast dat ten gevolge van de wettelijk geregelde, administratieve verplichtingen de verschillende administraties over een zekere mate van toegang tot elkaars gegevens beschikken. In het bijzonder geldt dit voor het Rijksregister, welke door verschillende diensten kan worden geconsulteerd in het kader van hun bevoegdheden. Wanneer een dienst alzo toegang heeft tot deze gegevens, hoeft zij niet blind te blijven voor enige gegevens die de gewenste taal van de particulier kunnen indiceren. Bijvoorbeeld, indien het Rijksregister informatie bevat over de aanvraag van een akte of getuigschrift en daarbij ook de taal van de aanvraag uit de gegevens blijkt, kan dit dienen als een indicatie van de taal die de particulier wenst te gebruiken.

Evenwel heeft het Rijksregister de VCT meegedeeld dat, ten tijde van de klacht tegen Brussel Fiscaliteit, een 'bug' in het informaticasysteem ervoor zorgde dat een aantal personen verkeerdelijk Franstalige documenten ontvingen terwijl het ook voor het Rijksregister niet mogelijk was om op basis van eerdere contacten de taal vast te stellen waarvan de particulier zich had bediend. Inmiddels werden de nodige correcties doorgevoerd.

De hierboven vermelde indicatie is echter niet meer dan dat, één enkel element dat op zich niet volstaat om de door de particulier gewenste taal te weten te komen. Het dient te worden opgemerkt dat artikel 41, § 1 SWT spreekt van 'de taal waarvan betrokkenen zich hebben bediend' en dat dit niet noodzakelijk een statisch gegeven is, een particulier mag voor verschillende procedures wisselen tussen beide talen. De VCT heeft ook reeds herhaaldelijk geoordeeld dat een administratie zich niet kan beroepen op de fout van een andere dienst om de bepalingen van de SWT niet na te leven. Beroep doen op de gegevens van andere diensten houdt zo ook een risico in voor de betreffende administratie.

Hoewel de hierboven vermelde indicatie in het Rijksregister dus een hulpmiddel voor nieuw opgerichte diensten kan zijn, kan daaraan geen wettelijke waarde worden toegekend waardoor enige vermelding in de gegevens van een andere dienst op zich gekwalificeerd kan worden als 'de taal waarvan betrokkene zich heeft bediend' in de zin van artikel 41, § 1 SWT, laat staan dat dit de particulier een 'taalaanhorigheid' of 'taalrol' zou toekennen.

Ten aanzien van de particulieren met woonplaats in een bepaald taalgebied is zo een indicatie ook geen weerlegging van het vermoeden *juris tantum*, dat een vermoeden van het gebruik van de taal van het gebied inhoudt, dat geldt ten aanzien van deze particulieren.

Ten aanzien van de particulieren met woonplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is zo een indicatie op zich dus niet voldoende om de taal van de particulier te kennen, en bijgevolg blijft de regel gelden dat, indien de taal van de particulier niet gekend is, de communicatie in zowel het Nederlands als het Frans moet worden gesteld.

Eenzelfde regeling geldt voor de private ondernemingen en de raadpleging van de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Aangezien het aanslagbiljet het eerste contact vormde tussen Brussel Fiscaliteit en de betrokkene, kon Brussel Fiscaliteit niet weten van welke taal betrokkene zich zou bediend hebben. Het aanslagbiljet moest aldus in het Nederlands worden gesteld aangezien de betrokkene zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied.

De VCT acht de klacht derhalve ontvankelijk en gegrond.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,